

NEP૨૦૨૦. અંતર્ગત ટી. વાય. બી. એ. સેમ. ૫ માં નક્કી કરવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમમાં
આંશિક ફેરફાર કરવામાં આવેલ છે. ૨૦૨૬ - ૨૭ થી અમલમાં.

ટી. વાય. બી. એ. સેમ ૫. ગુજરાતી મેજર પેપર 11

(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ)

એકમ ૧. સુધારક યુગ અને ગાંધીયુગને ઘડનારા પરિબળો અને લાક્ષણિકતાઓ .

એકમ ૨. સર્જકોનો પરિચય . :

દલપતરામ, ગોવર્ધનરામ, બ. ક. ઠાકોર

એકમ ૩. સર્જકોનો પરિચય :

દર્શક , રા. વિ. પાઠક , સુંદરમ

એકમ ૪. કૃતિ પરિચય. :

કરણઘેલો , પૂર્વાલાપ , તણખા મંડળ એક

સંદર્ભ પુસ્તકો :

(૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

(૨) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - અનંતરાય રાવળ

(૩) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - બહેચરભાઈ પટેલ

(૪) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ અમદાવાદ

ડૉ. ક. ક. ઠાકોર

Semester: 5		
No.	Course (Subject) Code	MAJOR પેપર-૧૨
	Subject Title	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો
	Subject Outcome	• વ્યાવહારિક ઉદાહરણો અને નિબંધ લેખન ક્ષમતાનો વિકાસ થશે. • સાહિત્ય સાથે સંબંધ સ્થાપવામાં મદદરૂપ થશે. • વિશ્લેષણ ક્ષમતામાં વધારો થશે. • વિશિષ્ટ વિવેચન પદ્ધતિઓ અને તેના ઉપયોગ કરવાની ક્ષમતાઓનો વિકાસ થશે. • સાહિત્ય વિવેચનના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની સમજ વિકસિત થશે. • વિવેચનનો અર્થ અને મહત્વ સમજાશે.

T.Y.B.A.ગુજરાતી Sem-5

ગુજરાતી MAJOR પેપર-૧૨

સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

હેતુ:- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી સાહિત્યના વિવેચનના સંદર્ભે પરિચય મેળવશે.

એકમ:- ૧ કળા અને તેના ઉપાદાન

(અ) કળા: સંજ્ઞા, વિભાવના, સ્વરૂપ

(બ) કળાના વિવિધ પ્રકારો

એકમ:- ૨ (અ) કાવ્યના હેતુઓ - ભારતીય મીમાંસકોની દૃષ્ટિએ

(બ) કાવ્યના પ્રયોજનો - ભારતીય મીમાંસકોની દૃષ્ટિએ

એકમ:- ૩ (અ) શબ્દની ત્રિવિધ શક્તિઓ

(બ) સર્જન પ્રક્રિયા : અનુભૂતિ, અભિવ્યક્તિ, અવગમન

વર્તી શક્તિ

એકમ:- ૪ વિભાવ પરિચય

(અ) કલ્પન અને પ્રતીક

(બ) વાસ્તવવાદ

(ક) વિવેચનનું કાર્યક્ષેત્ર

(ડ) તુલનાત્મક વિવેચન

સંદર્ભ:- (૧) સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ

(૨) ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંતો - જયંત કોઠારી

(૩) સાહિત્ય વિવેચન - બહેચરભાઈ પટેલ

(૪) સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો- એબર કોમ્પી, અનુવાદ-નગીનદાસ સંઘવી

વર્કશીટ

Semester: 5		
No.	Course (Subject) Code	MAJOR પેપર-૧૩
	Subject Title	અનસીન અપાઠિત
	Subject Outcome	- અનસીન પાઠનો વિમર્શ અને વિશ્લેષણ કરવાની ક્ષમતા વિકસિત થશે. - વૈચારિક અને સર્જનાત્મક ક્ષમતાનો વિકાસ થશે. - સાહિત્યની ભાષા અને શૈલીની સમજ વિકસિત થશે. - વિશ્લેષણાત્મક ક્ષમતા અને ભાવના અભિવ્યક્તિ વિકસિત થશે. - વિશ્વસનીય અને અસરકારક જવાબોની રચના કરવાની ક્ષમતા વિકસિત થશે. - વિશ્વસનીય શૈલી અને ભાષાવિધાન ક્ષમતા વિકસિત થશે.

T.Y.B.A.ગુજરાતી Sem-5

ગુજરાતી MAJOR પેપર-૧૩

અનસીન અપાઠિત

હેતુ:- આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને મધ્યકાલીન ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા, સાહિત્યિક સંજ્ઞા પરિચય, છંદ અને અલંકાર અંગેનો પરિચય મળશે.

એકમ:- ૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા

(અ) નરસિંહ મહેતાના પદોમાં સામાજિક ચિંતન

(બ) મીરાંના પદોમાં કૃષ્ણભક્તિ

(ક) અખાના છખ્યાઓમાં તત્ત્વચિંતન

(ડ) પ્રેમાનંદના આખ્યાનોમાં ભારતીય દર્શન

(ઈ) દયારામની ગરબીઓમાં ગોપીભાવ

એકમ:- ૨ સાહિત્યિક સંજ્ઞા પરિચય

(અ) સંનિધિકરણ (બ) પીઠ ઝબકાર (ક) પતાકાસ્થાન (ડ) સાધારણીકરણ

સહી

એકમ:- ૩ છંદ પરિચય

(અ) અક્ષરમેળ છંદ:- (૧) મંદાકાંતા (૨) શાર્દૂલ વિક્રીડિત

(૩) સ્ત્રગધરા (૪) અનુષ્ટુપ

(બ) માત્રામેળ છંદ:- (૧) ઝૂલણા (૨) ચોપાઈ (૩) દોહરો (૪) હરિગીત

એકમ:- ૪ અલંકાર પરિચય

(અ) શબ્દ અલંકાર:- (૧) શબ્દાનુપ્રાસ (યમક) (૨) વર્ણાનુપ્રાસ (વર્ણસગાઈ)

(૩) અન્યાનુપ્રાસ

(બ) અર્થાલંકાર:- (૧) ઉપમા (૨) ઉત્પ્રેક્ષા (૩) રૂપક (૪) સજ્જવારોપણ

(૫) અતિશયોક્તિ

સંદર્ભ:- (૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

(૨) નરસિંહ મહેતા એક અધ્યયન - કે.કા.શાસ્ત્રી

(૩) કવિતાનો આસ્વાદ, છંદ-અલંકાર પ્રાધ્યાપક મંડળ

(૪) આધુનિક સાહિત્ય સંજ્ઞા કોષ ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા

વર્ણસગાઈ